

Rõhutute Hääli

Tallinna Ametühisuste Kesknõukogu Häälekandja.

Tellimise hind:
40 marka keus
Üksik nr. 5 m.

Jumub kaks korda nädalas
:: (igal kesknädalal ja laupäeval.) ::

Toimet. ja talit.
Töölise majas,
S. Karja tän. 18.

Nr. 19.

12. weebruaril 1921.

Nr. 19.

Riigikogu Kommunistilise Töölise rühma üleskutse maatöölilistele ja väikemaapidajatele maakonna nõukogude walimisteks. — Senniste walimiste tagajärjed. — Sotsialpetiste 8 walet ja 6 wõltswekselt maakonna nõukogude walimistel. — Kaduuga sitmakirjalikkus, maha sotkid. — Naisproletaarlane, maksa tütte oma hirmutajatele walimiskastide juures. — Oma asja eest wäljas. — Sulgelt edasi. — Meie streigime wõidurikka lõpuni! — Streigi ülewade. — Kõnustada Tšehho-Slowakkias — „Kinnite tugew walitus... Wenemaal“. — Protestid W. W. Töölisemaja rekvizitsiooni lõpetamise asjus. — Sotkid Ungari kortsi riitleid kaelustamas. — Töölise elu. — Kuulutused.

Tallinna proletaarlased!

Kõik töörahwa koosolekule!

Pühapäewal, 13. weebr. kell 10 hom. „Grand Marina“ ruumidesse.

Päewakord: Töölise kanditaatide nimetirja kinnitamine Tallinna linnawolikogu walimisteks.

Riigikogu Kommunistilise Töölisterühma üleskutse maatöölilistele ja väikemaapidajatele maanõukogude walimisteks.

Klassiwennad!

Jälle tuleb teil walimistele minna kurnajate ülewõimuu ja sõjaseaduste surwe all — kodanlistesse walitsemise asutustesse. Weelgi ei wõi meie teid kutsuda walimistele maatöörahwade nõukogudesse, kus ei oleks aset mõisnikkudel, hallparunitel ja kirikuherradel.

Selgeiswad maakonnandukogude walimised sünniwad kõikide täisõõnute suure juubeldamise päiwil. Mõisnikkudel ja hallparunitel on ühes panga- ning kaubaherrade ja wabrikantidega korda läinud oma börse presidenti R. Pätši tõsta oma riigivanemaks ja liitriikide poolt on neile nüüd patent antud Cesti töörahwa üle walitsemiseks.

Need walimised seawad teie ette küsimuse: kas ühes peremeestega ajuda edasi ehitama, kindlustama ja parandama seda

korda, mis Cestis juba wabaherra von Seckendorffi tulekust saadik walitseb, wõi — kurnajate vastu minnes selle eest wõidelda, et töörahwas ise walitsewaks klassiks tõuseks?

Meie kutsume teid Seckendorffi päranduse vastu — kurnajate wõimuu vastu hääletama!

Mitte waese Laatsjarusena ei pea tööline isikuma rikkamehe trepil, waid — enastalgawa wõitlejana peab ta minema rikkamehe vastu, kes mõisates, suuralusdes, ja lossides priisfates külluses elab ja seda läbi lööb, mis tööliste kümme sõrme walmistanud.

Kõik parteid ja erakonnad ning liidud — alates sotsialdemokraatidest töö- ja rahwaerakonna kaudu maa- ja laewa liiduni ning Balti paruniteni — seisawad kurnajate wõimuu alusel ja kutsuwad

teid osa võtma neist riidubest, mis neil tööliste seljast nähtud naha kallal on. Nad liidavad ühe teise võidu oma programmi ja tõrjavad üksteist teie vesivalimistel, aga — kui piirikes valimistel jagatud, siis on need rongad võimad oma saaki nosimas ja teie pigivava tuliuute tuhandemargaliste vastu vaheleamas.

Küsi neilt kolmidest, kas nad on töörahva võitumise ja töörahva revolutsiooni pooldajad?

Ja — tihutagem viinema igameest, keda ilma taganemata ja ilma hõõrumata ei vasta: jah?

Sotsiaaldemokraadid töötavad teile tööstis rahvavalitjust teha, kui teie neile hääletate. See on pettus. Küsi neilt, kas jätavad rahvavalitjust, mis nad kolme aasta eest juba tooma hõõrised! Mida jätavad sellest kurnajate liidonna vägivallavalitjust rahva enamuse üle?

Ennem pead tulema töörahva valitjustis tööstisüle. See valitus kaotab kurnajate eesõigused ära. Võtab neilt mõistad ja vabritud. Ja paneb neid tööle. Siis kui üks ei saa teist enam oma orjaks teha ja inimene inimest ei kurna, alles siis tuleb rahvavalitjust. Senni aga on kaks merivaenulist klassi. Ja teie tuleb valitjust teha tööliste ja kurnajate klassi vahel.

Ühes, maastöölised ja väikemaapidajad! Töödikutega vägivallavalitjuste vastu! Kõik kolme võitumise eest!

Juba Seckendorffi lahkumise järel olete teie valitjustelt ootanud maad. Purrustatud on teie petlikud lootused. Maad ei anta! Maad peab võtma!

Kodanluse valitjustus on mõisniku hoovõikoer. Maaseadus tehti teie petmiseks, et aega võita ja üht mõisniku ohvriks tuues kaks päästa.

Töörahvas peab omale ise maaseaduse tegema.

Tööstisliste palgalepingute funduslikud määrused on peale maaseaduse teinud paberilipakas millega teid on narritatud. Meie kutsume teid võitlustele niisuguse korra eest, kus peremehe enam ei ole!

Teie ära kõik tööstis ja muud! Tee lahti tööstis ja töörahvas! Hääletage kurnajate võitumise vastu! Hääletage kodanliste ja sotsiaalaandjate nimekirja vastu!

Hääletage Harjumaal Tööstisliste nimekirja poolt! Viljandimaal Tööstisliste nimekirja poolt! Pärnumaal Tööstisliste ametiühisuste nimekirja poolt!

Teistes maakondades ei ole nimekirju, mida meie võiksime toetada.

Kõikide Kommunistlike Tööstisliste Liikumine.

Senniste valimiste tagajärjed.

Tänini on olnud linnavalimised Narvas, Rakveres, Viljandis, Pärnus ja Paides. Ja — tagajärjed igalpool neelavad: sotsid kaavad kõige armetumalt tühja, töörahvas ja parimad on võimumehed, aga ka tööliste nimekirjad ei jätud lohtude võitumise poolest neid mitte maha.

Kui meil juba riigikogu valimisi hirmetas, et sarnast kaotust kui Eesti sotsid ei ole kellelgi kollektiivse Internatsionaali parteil ette näidata, — siis, mida siis niidud älelba?? Ühes viies linnas, kus valimised juba on olnud, oli sotsid kolku 72 linnavalitjusti lohta joendada. Sellest jäi järele ainult 3 ja kaotus on 59.

See on rangem kui tükkidest Mevna, prantslaste Seban ja venelaste Tšujina! Sellele langes sotside pöördumus? Narvas kaotati nad 26 kohta, ja jäi 2. Neist 26-st pärjised ametiühisused omale — 6 ja iseseisvad sotsialistid — 4, 16 aga lätsid igatvärvi kodanlastele. Pärnus kaotati sotsid 12 kohta (16-st) ja iseseisvad kaotati 5 (8-st), kuid ainult 7 kohta sellest jäi ametiühisustele omale ja kümme läts kodanluse teenrite käest kodanliste heuraste eneste kätte. Viljandis kaotati sotsid 10 kohta (14-st), millest 7 kodanlastele lätsid, 3 tööstisliste kätte.

Mida jutustavad need arvud? Nad jutustavad seda, et tööstis ja hulgad sotsialistlike kupeledajate peale enam lootust ei pane. Nad linnades on osa töörahvas sotside juurest ära läinud kommunistlike tööstisliste juure (seda nägime ka riigikogu valimistel juba), teine osa aga ja suurem osa sotside õpetuse kodanlike demokraatia headustest lõpuni arenenud ja kõik oma lootused kodanluse toapõhise pealt kodanluse enese peale kannud.

Waja ainult peajoonteski meele tuletada, mida sõtsid peale viimaseid valimisi kahe aasta kestel päewast päewa juttustanud on, et mõista, miks osa töörahwast tööberannale, parunitele ja keistele töölise kirjeldajatele hääletas. Sõtsid õpetasid (ja õpirasid!), et kodanline ford see ainus võimalik ford olewat korralagedus ja ei olewat töörahwale mund kui lõpmata wiletsust ja rannatust. Seejäures on sõtsid kommunisti kõige alatumalt töörahwad ja samal ajal kõik kodanluse häbiteod furnuts wailinud ehk isamaa pääsimise tegudeks kuulutanud. Mis siis imet, et nüüd mõnikad töörahwad kihid leidusid, kes sõtside juurest ära minnes kodanluse juure lätsid. Sõtsid olid õpetanud, et kodanlus walitsema peab, sest et töölised walitsemiseks alles kile rannelad olewat. Ja tegeelikult oli sõtside partei (ta nimetab emast ju töölise parteiks) kõik ära teinud, et töölisele näidata, umbes kui ei jaksaks ega ootaks töölised töesti mitte midagi korda saata. Siis tegidki ärapetunud töölised sellest järelduse, et — hääletame heale parunihärrale! Waese Laatsaruse moodi sirutawad need petetud töölised nüüd oma kätt riikamehe laua poole, sest sõtsid on neile ühes kodanlusega pähe tuupinud, et ainult kapitalistiline ford töölisele „annab“. Nüüd saawad need pettuse ohwrid warsti juba oma naha peal lumbada, et meileja riikimehel samariitlaste südamega loeri haawade tattumiseks mitte ei ole, waid on — ainult werekooerad!

Oma wõitude näol linnawalimistel on kodanlus tänini lõikunud sotsialdemokraatise pettuse ja sõjaseadusliku wägimella wilja. Sest — kui sõjaseaduse peal põhjendew kodanluse wäerõim ei oleks julgumas olnud kommunistlike töölise suud ja laastatanud nende ribasid, siis ei oleks Laatsaruse seisuhohale nimeamiseswäirilist osa töörahwast langenud. Sellele rõweduks on waja piirpanna. Kuid praegus tes oludes ei saa ega jõua seda mujal linnades enam teha kui Tallinnas. Tallinna tööliseklassil tuleb näidata, et tema waese Laatsaruse seisukorran ennast ei ole tõugata lastnud, waid uhkelt wäljatuse teeb walitjewa riikamehe klassile.

Ei wõi tähelepanemata mööda minna sellest nähtusest, et ühes sõtsidega ka iseseiswad sotsialistid pekka saawad. Karweres kaotasid nad kahest kohast ühe, Paibes neljast ühe, Pärnus 8-st — kolm. Wiljandis neil nimekirja ei olnud. Karwas esinesid nad oma nimekirjaga esimest korda ja said 4 kohta. Nendest iseseiswate kaotustest on kõige tähtsam nende kaotus Pärnus. See on iseseiswate juhi Piiskari kodulinn. Tema oli tõmbejõuna nimekirja eesotsas, aga — ei tõmbunud. Seletust näeme selles, et just Pärnus kõige südamlikum ühistöö sõtside ja isesõtside

wahel linnawalitfogus kunni lõpuni walitjes. Nii nad endid seal nimetasidki: „sotsialistiline blokk“. See piokk laotaski nüüd 17 kohta 24-st. Tallinnas ei ole isesõtsid mitte wähemat kere-täit ära teininud, sest siiu töötasid nad linnawalitjusest osa wõttes ka kõige mustema kodanlusega nagu küsi ja linnas. Mund kui Tallinnas tuleb igal arusaajal töölisel läed kilegepanna, et ühes igat forit sõtsidega ka parunid ja nende wähemad wendid — tööberafondlased pihuls ja puruks löödüd saaksid.

Tööberafonna ja parunite wõidud on kulutusi. Odawa kõnu ja walge hirmuwalitjuse tagajärg. Eesti marga kurs saab selle eest hoolt kandma, et kodanluse petlikkude lubaduste paljastamine weel kiiremini läheb kui see sõtside kelmusega oli. Mina on neil meie jaoks, aga mitte walget saia!

Sotsialpetiste 8 walet ja 6 wõltswekseit maakonnakonogude walimistel.

Eesti sotsialdemokraatiline töölisekaagi partei on jitsi oma maakonnakonogude walimiste „tööprogeamm“ awaldanud. Nõgu sotsialpetiste programmis ikka, lubised ka see waledest ja petlikkudest lubadustest.

1. wale.

„Oma walitjus on demokraatia alus põh!“ — ütlewad sõtsid. See on wale. Demokraatia, s. o. rahwawalitjuse aluspõhi on — sotsialistiline ford, kus klassiwahed ära kaotatud on töörahwad diktatuuri läbi.

Terwe maailma peal ei ole kufagil demokraatia, waid on kapitalistidellasse diktatuur, mille töörahwad ühelinkine rewolutsioon maani maha kjab; kapitalistidest kurnamise abinõud (mõijad, juurtalus, pangad, wabrikud jne.) ära wõtad, need töörahwad ühisomaduseks teeb ja klassiwahesid kaotades rahwawalitjusele aluse paneb. Wenemaal on töörahwad klassiwahede kaotamisele aluse juba pannud ja seega ka esimese nurgakiwi rahwawalitjusele.

Sõtsid aga ütlewad, et rahwawalitjuse nurgakiviks wõi koguni aluspõhjaks wõib olla auto täis herrasid — Astsiid, Keisid, Martuasi, Dinaseid, Wirnasid, Palmadresi ja teisi samafuguseid sotsialjuudaseid, kui aga need maakonna konogudesse peaseks töölise walimisjedeli ettenäitamisel, et seal lobiseda ja telgitaga mõni hea sehwit teha!

2. wale.

„Niigil fogus on kodanlus wõimule peasenud“. Sellepärast olewat maakonnawalimistel „weel erakorraline tähtsus.“

Kes oli siis asutawas fogus wõimul? Ja — kes on ja kes oli wäljas?

pool riigikogu võimul? Ega ometi mitte töörahwast??

Kui aga kodanlus juba eene riigikogu ja ka wäljaspool riigikogu võimul olit ja on, siis — mis on siis selles „erakorralist“, et kodanlised võimumehed sotsialkupeldajaid enam ei karvita ja et Hellati radades Einbund saannub?

Sotsidel on erakorraliselt hääli waja, et kodanluse ette astuda ja ütelda: näe, mis sain kui palju annad?

3. wale.

„Juba oma esimeste ülesastumistega on kodanlised erakonnad riigikogus jõudnud näidata, et nad ei häbene demokraatia algmõisteid jalge alla tallata ja kodanluse diktatuuri oma eesmärgiks seada.“

See on tõde, aga selle tõe warjul on wale. Sest — demokraatia algmõisteid hakkas kodanlus juba siis jalgega tallama, kui ta ühels jalaks alles weel jots Rei oli Pätji walitjuses ja teisets jalaks — Kalmi „põhja pojad“, keda Rei Soomest toomas käis. Teemant ja Hellat, sõjaseadus ja mahalaskmised — kas on need alles nüüd ulnud, et sotsid ütlevad kodanluse diktatuuri ühes riigikoguga tulnud olemat?!

4. wale.

„Töörahwast oli see, kes kindlustas Eesti alusmüürid oma paremate poegade südamewerega ja rahwa enamus enuastjalgawa loowa töega.“

Siin on mitu walet. Töörahwast oli see, kelle sotsid ära petsid ja keda wäewõimul mobiliseeriti, et — Eesti pankadel, mõisatel, wabrikitel ja restoraniidel oleksid „alusmüürid“, mis niisutatud töörahwa werega, nii kui kufagilgi ühtegi müüri ei ole, mis selle werega niisutatud ei oleks!

Loomat tööd on töörahwast teinud. Sest — ega siis sõbdikud tööd ei tee! Aga — kas on töörahwa töewili töörahwale läinud? Sõbdikutele on ta läinud.

Nii ei ole töörahwast mitte Eesti ehitanud, waid losijid naumikutele, kes Eestis ifka weel pillerlaari lõwvad. Töörahwast ife aga on jäänud õhulosside juure, mis petised talle oma pika keelega walnis tegid ja mis nüüd loftu warisemund on.

Sotsid on nüüd õhulosse uuesti ülesehitamas.

5. wale.

„Meie partei on töölaliste klassi wõitluse partei.“

Selle wastu on asjata waielda, sest ka Balhoyanifh ütles, et ta töölaliste asja eest wäljas

on (ühes sotsidtega!); ka Pätis ja Uluots ütlevad sedasama jne.

6. wale.

„Meie oleme sotsialistid, kuid mitte werejanulised Wenemaa kommunismi jälgijad.“

Ka Pätis ütles 1919. a. weebruaris oma maapäewa wiimasel koosolekul, et tema ja tema kindralid werejanulised ei ole. Seda tuleb nii mõista, et nad mõisnikkude, miljonääride ja muude sõbdikute were järele mitte ei jannune.

Aga töölaliste werd on need wemmad Kristuses iga sõbmaaja alla ifka üks wäike lonks wõtnud. Ja sotsidel on töölaliste hääli waja, et uuesti kodanluse kõrwal aset leida, kus peeti suu ääre panna saats...

7. wale.

„Meie wõitleme igasuguse rõhumise, kurnamise ja wägivallassu.“

Kas ilma wägivallassu saab rõhuda? Wae-walt küll! Aga sotsid ei ole ihued sõnu tege-ma...

Jäägu muu. Aga seda tuletame meelde. Sõda lõppes Tartu rahuga 1920. a. 2. weebru-ruaril. Sotsid püüsid walitjuses weel neli kuud. Kas tegid nad seal juttugi sõjaseaduse ärakootamisest? Nad haigutasid, kui Kruusi mehjed asutawas kogus juuli aljul sõjaseaduse lõpetamist nõudsid! — Siis upitasid nad hertsogi troonile. Kas küüsid nad tasuks sõjaseaduse lõpetamist ehk amnestiat! Siis aitafid nad Piipi peaministrifs. Kas nõudsid nad selle toetuse eest sõjaseaduse kaotamist!

Nii on nad olnud „igasuguse wägivallassu“ wastu — need timukad, kes kodanluse wägivallassu siin jalad alla panid ja meile päranduseks kaitsepõltsi ja türmid jättsid ja kustumata mälestuse Hellatist!

Nad wõitlewad igasuguse kurnamise wastu! Seesama partei, kelle hüüdsõnaks on kapitalismuse ülesehitamine! Seesama partei, kelle suuwestest ninadest nii mõnigi kapitalistiks on tõusnud ja parteist wäljajetud ei ole! See streigimurdjate partei wõitleb kurnamise wastu!

Kui Eesti spekulandid oleksid niisama häwematud oma kaupad kiitma kui sotsid oma partei-kaupa, siis seisaks „meie wabal kodul“ tõesti hiilgaw tulewik ees!

8. wale.

„Meie eesmärgiks on sotsialistlik kord, kus ei leiduks ei riik- laid ega waeiseid“..

Ja selle eesmärgi kättejaamifeks panid sotsid riffamehe ufse ette sõjariistus wahi ja andsid töökupjale piiramata wõli. Riisuguste tegude waral ei jõua me kurnagi sinna, kus enam

riffaid ega waeleid ei ole. Sotfid on kapitalistide ussepoiste partei.

Peale niisugust kõnu ja lärmi asuvad sotfid lubadusi jagama.

1. wõltsweksel.

Sotfid lubawad „kehjematele õpilastele“ ta suta toitu, kehakatet ja õpceabinõusid. „Underriffamatele“ (ja mitte — kehjematele!) keft ja kõrgema hariduse saamist omawalitfufe kulul.

Kes maksab selle tasuta toidu ja hariduse kinni? Omawalitfufes? Kust wõtab omawalitus need rahad? Kas nute maksude läbi? Kas wõtab riigilt laenu? Mõlemil korral tuleb maafonnawalitfufel seda riigikogult ehk walitfufelt nõutada. Sotfid toimetawad ju ainult seaduse piirides. Ja sellepärast jääb see weksel lunastamata.

2. wõltsweksel.

Sotfid lubawad kehjematele maksuta arstide abi ja maksuta arstirohtusid.

Keda mõista kehjemate all? Kas töörahwast wõi ainult wallawaeled? Seda jätawad sotfid targu ütlemata. Ja — juba see teeb selle wetsli wõltsiks.

Kas ei olnud sotfide käes jame ots näit. Marwa linnawalitfufes ja Tartu maafonnawalitfufes? Aga sõrme otjagi ei liigutanud nad seal, et töörahwal arstimine maksuta oleks. Nüüd on nad korstnasse lendamas ja nüüd on nad mehed lubama!

Meie teada on Wenemaa aiinus maa, kus arstirohud kõigile maksuta on ja kus kõik arstid riigiteenistufes on ja kõik haigeid kohustatud on maksuta rawitfema. Aga — mis hinda läts see Wene töörahmale ja punawäele maksma! Sotfid tahawad seda n'a walimisfedeliga läbi wiia. See rehnung on ilma peremeheta — kodanufjeta tehtud!

3. wõltsweksel.

Sotfid töotawad walwata selle järele, et „inimesewääriline ülespidamine tööpoolest kõigile kindlustatud oleks.“

Tööpoolest?

Tööpoolest walwawad sotfid riigikogus selle järele, et kommunistid walitfust asjata tülitama ei tuleks oma arupärimistega, kui walitus riigitööliifi nullitfale wistab!

Ja ometigi on riigikogu poole pöördud kaitte film ja kõrw. Mis teewad siis sotfid tööpoolest weel maafonnandutogudes, mille järele rahwahulgad mitte nii hoolfalt ei walwa!

Nad wahetawad seal inimesewäärilise ülespidamise põhimõtte paremal korral seegi wastu kumber.

Inimesewäärilise ülespidamise saab töörahwas siis kätte, kui ta enuast kapitali orjufest on wabastanud.

4. wõltsweksel.

Töötatöölistele hakkawad sotfid ühistondliifi töid korraldama, töökodasid asutama.

Ja neile, kes mõistate jagamisel talukohta ei ole saanud, asutawad sotfid ka „töösiinsliifi ettewõtteid eestujulitfude töö- ja palgatingimistega.“

Miks ei korraldanud sotfid siis seltskondliifta töid, kui herra sots Rõstner tööstusministriks oli ja herra sots Palwadre tööstusministriks? Mitu töökoda nad asutasid? Kas on Tööpre turbaraba ununenud? Ja kus olid sotsialdemokraatlise tööstusministri „eestujulitfud töö- ja palgatingimised?“

Nüüd. kus sots Palwadre ministri toolilt maanduniku pingile alla lendamas on, saadawad sotfid selle korda, mis nad ministritena teha ei tahtnud, keft et nad kodanufje tuupoisid on, kes herralt midagi nõuda ei julge, waid pistkefe käsiwargufega lepib. See on läbi ja läbi wõlts weksel.

5. wõltsweksel.

„Tuleb korraldada toiduainete õiglast jaotust ja warustada kehjemaid.“

Jälle kena nõudmine!

Aga — ka hästi kasin nõudmine!

Räete, nad ijegi ei nõua mitte isefiwilja. Nad ei nõua mitte — kõigile töölistele.

Waid selle asemel on udune ja weiniw lause, mida pärast seletada wõib, nagu süda kufjub ja olupoliitika nõuab.

Mehed, kes kodanufjele — eesikätt mõisnikule, hallparunile ja spekulantile rebelipulka defks olid nende ronimisel täieliku wõidu juure, niisugufes mehed on tööliste näljutajad juft niisama nagu iga kapitalimees tööliste näljutaja on!

6. wõltsweksel.

Maafeadust hakkawad sotfid teostama „waeffema rahwafihi huwides.“ „Kehjematele maatöölistele, kes isefeiwvalt ei juuda maad harida“, — teewad nad selle wõimatu asja wõimalitfiks „ühijuste näol“ ja neile „tarwitada andes mõistateft wõõrandatud inventaar.“

Tere päewast!

Siin on Kruusi-Piiskari minewafuwine artelli-programm!

Riigikoguga walimistel tegid sotfid isefeiwate sotsialistide artelli unistust alles maha.

Maandutogude walimistel on nad selle kolm korda maha maetud artelli kreppli furnuift ülesäratanud ja tõmbenumbriks teinud. Töölistel ainult waja lugeda, mis „Sots“ no wembris artellide wastu kirjutas ja eriraamatukses, mis isefeiwate mahategemifels A. M.

peolt kirjutatud oli. Ja siis hüüdsite sotsidele näkku: sulipoisid olete!

Mitte vähem kehtim ei ole ka „inventari tarvitamine.“ Maaseadus „tarvitamist“ ei tunne, seda pealt sotsid kui maaseaduse kaastijad hästi teadma. Siin on lausa pettusjega tegemist.

* * *

Kodanluse viimane lootus on sotside peale. Sotside viimane lootus on maatöölise peale. Silmakirjalik peab kodanluse sotsidega lärmikat uotafida. Loobetafse, ehk läheb maatöölise siiski jälle morda.

Meie ei kahtle, et maatöölise riigikogu walimistest maakonnanõukogude walimisteni suure samm on astunud kodanluse agentide mõju alt wabanemises.

Mitte üht häält sotsidele!

Mitte üht häält kodanlastele ja mõisnikkudele!

Kadugu silmakirjalikkus, maha sotsid!

Omawalitsuse asutustesse miines, meie ainult ei luba, waid ta teeme. M. Martna, sotside partei kongressil.

Eubaja heldasse alati hea pois olewat. Sotsid lubawad palju, sellepärast peawad nad head poisid olema. Rugege, töölised, sotside walimise platwormi. Suwitaw dokument. Keegi ütles trehwarwalt, et sotsid walimiste palawitus oma lubamised on kirjutanud ja wälise asja on ära unustanud, nimelt seda, et need — oma walitsuse asutuste walimised on.

Noh, saage aru, kes üheksa korda kraawi lendab, sellele pole see imeks panna, kui ta kümnenadat korda ise enese kuristikku keerab ja kaelaluu murrab. Sotsid said Riigikogu walimistel haledasti peksta. Üheksas walimisingkonnas lendasid kuterpalli, kümnenadas jäid serwale seisma. Säbiläinud linnarolikogude walimised on siamaani sotsidele häbistama kaotuse toonud. Kodanluse korra juures toime pandud walimistel tunneb ajalugu waewalt niisugust hiigla „kukkumist“, nagu sotsidel Narwa linnarolikogu walimistel sündis. 28 kohast kaotada 26, natuke liig järsk „pöörang“! Ettewaatlikumalt, muidu lendate oma sõiduriistast wälja, nagu Eesti riigivanem ja wigastate ta säareluu. Mine tee siis selgeteks, kui kirjad keeled räägiwad, et eks nad olnud juua täis.

Meie sotsid on aga targemad, nad ei aja süüd „autojuhi“ peale waid näitawad, mis nad teinud on. Kuulge, kuidas nad oma tööst jutustawad Tartu maakonnas.

„Kui iseseiswad sotsialistid ja kommunistid sotsialdemokraatide peale walekärwad, nagu oleks meie tuntud 26 kommunisti mahalastmise juures süüdi, siis tuletaga nendele meelde, et meie vähemalt kümme korda 26 töölise liikumise

tegelast elus oleme hoibunud ja iga töölisele tehtud ülekohutu järelnurimist ja karistamist järelejätmata nõuname“.

Wäga tore, sotsid. Meie täendame sedo. Mitte ainult „süüdi“ ei ole teie 26 töölise mahalastmise juures, waid otsekohesed kaastegelased. Kui teie „wähemalt kümme“ korda 26 töölise elu olete päästinud, mis olete ometi 90 korda 26 töölise elu lõpetamise juures ahits olnud. Mites teie nende elu wõtmise wastu ei protesteerinud? Sellepärast, et need töölised ei alandunud emast nii kaugele, et teie käest arma paluda. Nad jurid proletaarlaste. Teie aga soowisite palweid, patukahetsusi ja ainult 260 käest olete jäänud seda wäljapressida.

Töölised, waadake, millega sotsid walimistel uhkustama tulewad. See partei, kes asutawas kogus „majesteetlikku kõrgust“ mängis, seletab, et nemad on järelejätmata töölisele tehtud ülekohutu järelnurimist nõudnud. Ja see on fakt. Mitte üks töörahwa timukas pole karistatud ja neid kunsti palju ringi, wahwase riigi rinnal. Kus on teie „töö“ tagajärg?

Aga edasi, mis on sotsid teinud? Edasi on sotsialdemokraadid maaduma walitsuses nii palju kaasa aidanud, kui see võimalik oli, et maareform siglaselt läbi wiideld. Palju on kodanlaste wastuseismisel tegemata jäänud, palju on iseseiswad sotsialistid ja kommunistid oma werise nõukogu nähjariigi ülesehitamise tuhinas nurja ajanud (nad sõimawad ju maaseadust) ja palju ei ole ilma sõja läbi tekkinud ülemise inventaari kalliduse ja tööjõu (näit. maanõõtjate) puuduse pärast teha suudetud. Igatahes on maareform veel pooleli ja läheb aastaks, enne kui ta lõpuks läbi saab wiidud, muidugi, kui kodanlastel korda ei lähe teda tühjaks teha. Üle üs ei tehta midagi.

Siin ta nüüd on täielikult, see sotside „töö“. Tööline, mis on sinu kasuks seal tehtud? Mitte midagi. Sotsidel on kolm kurabit, kes ta töötegemist takistawad. Kodanlus seisab wastu, kommunistid ja iseseiswad sõimawad ja suur maanõõtjate puudus.

Sotsid heidawad töölise üle nalja, nagu ohwitserid oma tuapoihi üle, kuid seda teeb see partei lootuses, et teda ustafse ja talle töölised häületawad.

Näituseks niisugune sotside nõudmine: „esimeses joones peab wigastatud sõjameeste eest hoolitsetama, nende waestelastele seaduse läbi toetus kindlustatama“. Ja siis kohe edasi, wist pilkamiseks: „waeste“ parunite heats pandagu karbitorjandusi toime, kui tarwis“.

Keda siin nüüd kõgatafse, kas „waest“ parunit wõi wigastatud sõdurit? Nimelt wigastatud sõdurit. Suwitamine on juba see, kui sotsid nüüd alles tulewad nõudmisege, wigastatud sõdurite eest peab hoolitsetama. Hiljaks jätke. Aga waese „parunit“ Postka lesed ja lapsed on

ajakorrasest seaduse läbi kinnitatus, seda jõudsite. Kui nüüd karbikorjandusest räägitakse, siis on jutt sõjameestest.

Pidagu mees, kes sotsidele hääletavad, ei just viimane nõudmine, „karbikorjandus“, jenta kodanluse pungast mõned pennid juuab wälja tirida. See on ainute osa töökistele kurnajate riigis.

Töökised pidagu mees maafondades, kus töökistestihisused lahus sotsidest ega sotside vastu maafonna nõudogude walimisele ei lähe, seal räätko oma proletaarlist ülesannet, pandke ümbriffu sedel: hääletame kurnajate wägiwalla vastu.

Witte üks hääle sotsidele!

Waha kodanluse agendid!

—s.

Naisproletaarlane, maksa kätte oma hirwitajatele walimistaste juures.

Kodanlane ajakirjandus ühes igatliiki peenikeste salongi-daamidega ja wäikekodanliste kohwitantadega hoistawad alati, et Eesti naine on kõik wabadused omale kätte wõinud; sest naised wõtawad osa parlamendi tööst, istawad pankades, kantseleides ja kassakoobes ühetajauadena juu. Teiste sõnadega: pääsewad igale poole sisse — nõnda kõtab üle maa kodanlike klassi liikmine.

Naisproletaarlane peab kodanlike naiste lõhwerdamise üle weidi roonitult naeratama. Kas' nad armawad, et ülemad see pool on, mille peal põhjeneb riigiwõim. Wäina arwan, et see liialdatud on, sest kodanlane naine on ainult mängufantiks oma jaburajale mehele.

Kodanlikes riigis wõib naine oma wabaduse ja elumõnustustega ainult siis hooberda, kui tema mees kufagil riigiwarga kohuseid täidab ning naine sellest tolli saab. Jah, need naised, selle mehed töörahwa higit ja warest endile mihonitisi kuhjavad, wõiwad omale moodsa reitsepti järele iga nädal Pariisi fashongi hoidmises kahisewast siidist ülifondasi tellida; nende pidulauad on samuti kui meeskurnajatel 24 tundi päewas ja 7 päewa nädalas laetud.

Wit aga kodanlike riigi ja ühistonna asutuste tööhese puutus, millest nad ise armastawad lobiseda, siis tuleb seda nende kofeteerimises lugeda. Wõi peamad nad seda tähtsaks riigitööks, kui kufagil kantseleis kellelil kiitaspeal sekretäärit fulepea ära peidawad, mille leidmises talguid tehakse. Lõpuks kui witeaastased kiilaspäa sekretääri pealaele sülitawad, näpuga peale lööwad, et sealt poolt fulepead otfida, kuhu sülg prittib.

Selle wabadusega ei ole naistöökisel midagi ühist, kes 8 ja rohkem tundisi wabrikus masinal töötab, 12—15 tundi pefufina taga mühib ehk 15—18 tundi wofiratast tallab, tafuts saades näljapennisi, töö juurest kiirelt koju töttab oma

näljasele perele toitu walmistab, tuba kräämib, pesu peseb ja riideid lapib. Ehk jälle herraste naisteeniad, kes kuupalgaks ühe Draama teatri pileti saamad.

Eesti naistöökline on surutud walitsewa kurnajate fihi poolt wäga wiletsasse seisukorda. Weil pundumad seadused, mis naistöökile kaitset pakuks. Ajutawas kogus sai demokraatlike filmatirja pärast neid küsimusi kaalutud, kuid lõpuks leiti kõrge olewat ning seid kodanlaste ja sotside proot arfakt tagasi liikatud.

Nüüd, kus sotfid Stigilogus wähemuses, wõistawad nende fulemehed filmi ning kirjutawad emafatise ja emade kinnitamise seadusest. Nende kirjutused ses suhtes on lolaw sõnade mulin.

Naistöökline — olgu ta ema ehk mitte — on kapitalistlike ühistonna poolt karmitsasse pandud, tema töökjõudu hinnatakse obawamalt kui meestöökile oma, ta seisab ihu ja hingega kurnajate meelewalla all. Nende töökju omandab wabrikant 30—40 margaiise tafuga päewas.

See wilets töökaju jurub naistöökile wiletsasse seisukorda, kus ta nälja jumril tafakaalu kaotab. Inimene mõtleb ainult seda, kuidas wiletsat elunatufest seos hoida ning lõpuks kaubana turule sattub.

Witte üksi wallatise naisterahwa seisukord ei ole wilets, waid ta nende, kes oma tüge mehes ole harjund nägema. Üks osa neist naisteist weeritab kõik need wiletsused mehe peale, nimelik toonitakse: sinu teenid wäga wähe; just kui mehel oleks midagi endale juurde panna. Sama teine osa neist kõigiti aru saab, ei häwad ei ripu mehest, waid sellest ühistonnast, milles ta elab.

Naistöökised, teadke, et kodanlane riik ei liiguta teie samuti kui meestöökile elujärje korandamisets förme otfagi. Wüimafel ajal on kodanlane ajakirjandus geniaalse mõtte peale tulnud, naisprojetaarlaste elujärje parandamisets lubatakse „naistemajad“ awada.

Naisfelfilised, teie näete, kuidas kodanlus teie eest hoolitseb sõnadega: elu ei ole mitte klooster ja inimene müür. „Lõbumajade“ awamisega teeb kufesammu edasi naistkultuuri ja hariduse töstmises — puudub ainult peategur — ifeli piiritus.

Kodanlike näljahambad teatavad küll, et numbrite ajutamisega tahetakse fuguhaiguste laialilagunemise vastu wõibelda. Kodanlus on naisproletaarlase elu parandamisets wiist küll kõik teinud ja sellepärast tahab ta moraalset wabaduse jõudu ifikisteks mõnustusteks kuulutada.

Naistöökised, teil ei ole selle riigi käest midagi head loota, kes sünnitamise majade asemel „naistöökumajad“ awab, kus teie raswalainud nuumifute arnuawalbusi peate wäsu wõtma. Sellelt ühistonnalt, kes riigi poolt ülewal peetawate lastemajade, toitmise, katmise ja koolitamise asemel ifefipiiritust ütsford lubab anda — et

ühediguslist joomist arendada. Kes teile sofsiaalse finnitamise alal, — kiriku — müüri juures kerjamisplatfi mitmesaja marga eest wälja saab andma.

Naistööline, tea, et iga üks peab omale teed rajama, ära oota, et sinule ilma wõitluseta midagi kätte antaks. Kui ja tahad elus õnnelikuks saada ja et sinu korteris lilled õitseks, siis pead kommunistlike ühistonna eest wiimase wõrtilgani wõitlema. Sa pead sofsiaalselt wõitlejaks saama ja ühes meestöölisega kurnatud klassi kasude eest wõitlema. Kurnajate riigis ei ole naistöölisel samuti kui meestöölisel mingisuguseid wabadusi, seda on piltilikult klassiwõitluse ajalugu Cestis näidanud. Naistöötlejad lamawad meesproletaarlasega kõrwuti handades, seal on kodanline wägivald nad ühediguslikes tumistanud.

Sinnawolikogu walimistel tuleb naistöölisel seda kõik arwesse wõtta ja walimiste fastide juures oma wägistajatele kättematsta sellega, et nad häälatawad töölise nimekirja eest.

Mitte üks hääl kodanlastele ja sofsidele, kes teie kaitseks ainult „lõbumajasi“ awawad, kus nad oma raswa wähenemas käiwad. M.

Oma asja eest wäljas.

10. webruaril töid „Kaja“ ja „Päewaleht“ nagu ühest suust promokatsioonilise waleteate, et streikijatele „Smarise“ töölisele maksetawat „streigikasjast“ kahetordne päewapalk „Wene enamlaste rahades“ tingimisega, et nad edasi streigiks.

„Smarise“ streikijad töölised ei ole ühestki „streigikasjast“, üheliki ametiühisuselt, Reskndkogult ega muult asutuselt wõi isikult mitte ühte penni toetust saanud. Cest — lina „Smarise“ direktorid streikijatele läpuarme annawad, siis on sellest rahast streikijatele esialgul küllalt ja muud toetust neile praegu veel anda waja pole. Toetussummade korja mine peab aga wiibimata algama!

Meile ei tule see illatusena, et „Smarise“ ja Harju panga aktsionääride lehed promokatsiooniga walituswõimudele asja tahawad anda streigilõhtumise asuda. „Smarise“ aktsionäärid on enamasti eestlased. Lord Laidoner on üks „Smarise“ direktoritest. „Smarise“ on Harju panga laps ja kuulub nende aktsiaseltide hulka mis Pätsi Harju panga poolt sünmitatud on. Maaltidu „põllumeeste“ Tallinna herrade tasku „Smarise“ streigist otseselt hõwitatud. „Kaja“ ja „Päewalehe“ aktsionääride dividendid olenewad otseselt „Smarise“ tööliste nulgimiseft.

Sa siin naelutame kinni tõeasja: kui streik Sadama tehastes — riigitehastes! — algas ja kestis, siis ei wõtnud need asjad herrad mitte promokatsiooni appi; kui aga streik „S-

marieni“ ulatas ja nende herrade taskuhuwisid riimas, siis leiti kohe Wene enamlasted üles! See tähendab, et Cesti „tähtsamatele riigimeestele“ on eratehas hoopis õrnem asi kui riigitehas.

Töölised, waadake neid patenteeritud patriotidid!

Mis aga puutub Wenesse, siis teame siin awalikult: kui Cesti kapitalistid järelandmata on ja Cesti töölised neist omal jõul jagu ei saa, siis ei lase nad endalt wõtta õigusteistemaade — ka Wene maa — ametiühisuste kaudu töölise solidariteedi poole pöörata, et need meie streikisid aineliselt oma annetustega toetaks.

Kuid tänini ei ole seda wajadust veel mitte olnud. Tallinna streik on elawat toetust leidnud igalpool Cestis, kus töölised unustanud ei ole, et nad töölised on. Maatöölise hulgas on mõte liikumas, et streikijaid toiduainete ja annetamisega toetada, ja maatöölise ametiühisuste Uleriikline Liit on sellesasjus juba maatöölise ühisuste poole pööranud. Seda tuleb aina termitada!

Töölise wastastikkuse toetuse seame meie Cesti kapitali jõhkru vastu.

Julgelt edasi!

Ühelt poolt paras kogu tusedaid turje, lihwi tuig nägusid ja ümmargusi kõhte, teiselt poolt kätetäis harilikka proletaarlast, just nii, nagu nad töölistemassedest tulid. Parempool wiisakalt paendurwad lehad ja pehmed käed, pahemal küljel kangekaelsed selgrood ja tõst rakku raspeidatud peopesad, mis teretadesgi pai teha ei oska. Kindralid, endised ja praegused ministrid ning teised kodanluse kõrgema kibi ehted oma kõige parlamentlistemate kommeiega, mis ühtegi vormi ega seadust wäärmatuks ei pea.

Siin on kaks klassi kujutatud nagu päikselgelt weelkaasis. Praegune wõimulandja — omanik ühel tiival, tulewane walitseja-proletaarlane teisel äärel. Sa kui piltilikult ja treshwawalt!

Punkti pealt samati kui kodanlises ühiskonnas kus on kodanlane kõik: tema kehastab riiki, „seltskonda“ ja inimest üleiübse. Proletariaat on selles ühiskonnas oma arwu peale waatamata piske rõhutud ja seina ääre surutud kilt; teda peetakse filmas, iga tema liigutust pannahe tähele, teda kardetakse, kuid tegelikult hoiawad püssistikud, tressid ja raud ta seisukorras, mis „riigi julgeolekule“ paratamata tarwilik.

Misfugune suurepäraline wahetord. Wäljaspool walget saali kaks osa proletaarlast ja üks osa suuremaid ning wähemaid peremehi, walges saalis eneses aga saja hulgaft ainult

viis proletariaadi ehitajat, ühes kümnekonna lah-järelläijaga! Kõige demokraatlisema walmisjeaduse põhjal tehtud rahwaesitus! Afemik-ludekoosseis, mis jõudude wahekorrale Doom-pealossi seinte taga iga pidi wastab!

Uga waadake, kuidas herrad paremal pool, ministrid oma lohtadel ning juhatus oma puul kogu oma parlamentisest külmapereliikusest hoomata nervilikuts muutub, kui need wiis oma sõnadigust tarwitawad! Wiis töblist 95 rah-wasaadiku hulgas, ainult üks oinas ligi paari-kümne lambatallesse kohta, aga kuipalju peawalu on need rafuskäed juba mõne nädala jookkul kõrgetele riigimeestele teinud! Kui palju jändamist, arupidamist ja „parlamentarismi“ need kufjumata külalised oma töblisefuuga herradele riigikogu näitelawal ja eesriide taga j'ntinud!

Wäliselt on kommunistiline töblisefuugrupe tõeste nagu tähtsufeta. Uga peremeeste leiwa-line peab oma kohuseks tema olemasolu üle hambaid paljastada. Uga sisuliselt on see wäite pilweriingas, mis eemalt waatepiirilt ligineb ja mida kaugeft tajarw pilsetümin hoia-tawalt toetab: Need hulgad, kes selle rühma taga seisawad, ajawad suurtele riigimeestele konnafilmad keelepärade.

Seni pole kõrge kogu ega weel kõrgem walitus õiget tooni ja kohaseid abinõusid tarwitufele wõtta osanud. Urge tartte, kõik tuleb oma ajal. Ei aidanud parlamentisef kofufud, ei lame naeruks tegemine, ei mõjunud ka piisefef karistusjalgad politseimittude näol, jüs astu-tasse „tõhjemad“ sammud. Kui Franklin kõne wasta piifewarda üks leidis, kas jüs Pätis ja Soots Bagari nullitfa ladust parajat ora ei leia, mille läbi (muudugi täieste põhjusjeaduse piirides, nii et ifesotfidi konstitufioonilist rahuldust wõiwad maitsta) töblisefemikkudel selle füsft kida tekkib!

Ünd mitte parlamendikõnebe ettekandmises ega karjääri tegemises ei töblisefefitajad riigi-kogusse. Nad jaadeti sinna wõitlema. Pätis ja Piip ei paita nende päid, kuid kes jeda kunagi lootis? Waper Soots ihub oma kind-ralimõõta, et parajal pilgul kommunistilise töö-liste rühma üle hülgawat wõitu saada. Kuid töberakonblisef, tõnisfonilised ja „erapooletud“ kindralid-fjaminiiftrid on juba näidanud, et pole tarwis „põllumees“ olla selleks, et kom-munistisid rappid. Mitte fugugi! Darwis ainult ifamaad aimastada ja töbrahwast kõigest fudamepõhjast wihata; kindralstaabi ohwitseri kannused on selle juures sama palju tarwilised kui kufel teri nokkides. Uga tõfine ifamaapöeg on siin oma koha peal, ja jeda teadis Gesti töbrahwas ette juba, kui ta oma afemikka walis.

Miigikogu adwotadid ja parlamenditargad tarwitawad oma demokraatlikka wigurdustkon-fusid, et kommunistidele korni peas hoida, kuid meie faadikud peawad ärarõppima samafuguste

kontfude abil wastast üle trumpama. Enamus hirwitab töblisefefadikute üle, — need olgu äärmisefeni külmaperelised ja ifeteadlikud, naerulärmile ainult pilgetega ja muigetega wastates. Suur rewolufionäär ja alatine demokraat Strandmann annab meie ehitajatele mõneks kofoletuks politseimittude lahfel faastegewusel puhkeaja, — felftimehed, olge tännilikud: Selle aja jookkul wõite wäljaspool kõrget kogu töb-listehulkade festel töbtada, ilma et teid korratud kofoletule ihmuuises füüdistada tohiks!

Ja mis sel korral, kui meie afemikud Pätisi ja Piipu suuremat tähelpanu teeniwad?

Do töblisef on nii kangekaelised küll, et füsgi mitte nõtkuda! Kus wiis faadikut itfi nõrgad, seal tuleb kogu töblisefuhult. Seal tuleb massi oma toetufega.

Julgelt edasi, felftimehed faadikud!

Need kommunistilise rühma toetufeks koomale, wennad proletaarilased!

Meie streigime wõidurikka lõpuni.

Wabariigi walitus ühes wabrikantidega wis-tas sadamatehaste töblisefele kida nõtku, neid wõitlufefele kufufudes, kapitalismi wastu.

Selle afemel et töblisef nõudmistele wastu tulla, heitis nurgaadwofatidest koosseisew riigi-wõim töblisef lokaouti abil nullitfale nälgima. Meie käest on kistud wiimane abinõu — nälgides, nõgistes tököbades oma rafus kättega endile näljapemmisid teenida.

Kapitalistiline ämblik tabab kõige kumstireeg-lite järele meid werest tühjaks imeda, et meie meeoleolu nälgatundes ja poolhalasti olles oma külmaades korderites nullini langeks, ning unustafime klassi wahekorrad. Nad wotawad et meie alantitkult neile läheneffime ja ittleffime: ifand meie olene efinud sinu wastu, tulewituf faame fünd truuwilt teenima, kuigi ja oma kapitali rafufega meie turjal istud.

Ufjata uniistate — töblisefeklass ei painuta oma selgroogu teie ees. Meie wõtame wälja-ütufe wastu, teades et meid ses wõitlufes kõik palgatööbrjad toetawad. Meie näitame et Gesti töblisef, ifeseiswufe ketrufufe ajal on õpinud oma õiguuste eest wõitlema. Sellepärast waatamata et meil puundus ja meie perekonnad nälgiwad, ei lähe meie ennem töble kui nurgaadwofatide ja hallparunite walitusis järelaubmife teeb.

Panga herrade hääletandja „Tallinna Teataja“ Nr. 25. hoopleb meie nälginud töblisef kätetõõga. Ta kirjutab: aurik „Salalat“ waadates wõime uhked olla sellega et Gesti käed ja pead jällegi suure itki töõd ära teinud. Uppunud warandufte päästmife ofakond mis admiral Pitta poolt ellu kufufutud, tõstis laewa suure waewa nägemise järele ülesse ja laew toodi sadamatehastesse, kus selleft wanast roostetanud rauahunnikuf ilus uus laew ehitati.

Sadamatehaste streikijad töölised! teie näete et kodanlus hoopis selle tööga, mida meie käed on valmistanud, nad nimetavad seda oma tööks, kuna meid, selle laevaremonti tegijaid, tehaste wärawa taha heitfid.

Ja nüüd nälgijad sadamatehaste streikijad töölised pange hästi tähele mis edasi sünnib, mida teie teha ajalehti must-walge peal awandab. See kõlab järgmiselt: kella üheksaks kogusid laewale mis undes sadamas lipuehtes seisis wabarilgi walitsuse esitajad: siseniister Einbund, kaubandus-töösusminister Ruff, välisminister Piip, merejõudude juhataja kapten Horn jne. Seideti ringi Tallinna lahes. Kui „Sakala“ sõitu imestatud, koguti laewaruumidesse ühis-kogutisise, kus lahete meremeeste poolt pidulaud laetud oli.

Pidulauas walitses sõbralik ja elaw meelevõu, peeti palju laulakõnesid, kus meele tuletati. Kõik kes „Sakala“ ehitamises kaasa aidanud?

Teie näete, — üks juurkari wiiskitud Cesti töusfikuid tegid suurema „kunnri“ selle auks, et teie käed olid jõudnud „Sakala“ walimis teha. Sõbbi kallid roogafid ja laulud weel kallimaid weini, peeti wainurikkaid kõnesid ja tuletati kõik töötajaid meelde. Kas arwate et teie auks kõneldi ja teie rakus käte tugewust ülistati? Mittefugugi! Ükski neist wahwateist mere ja maameestest ei teinud selleks oma suud lahti et teid nälgijaid ehitajaid meelde tuletada.

Keeegi neist wägimeestest ei teadnud töökadest wäljajaidetud töölisest ja nende üllrasest seisulorraft kõneleda. Töölisest abiandmise sajad tuhanded töödi pidulaua juures suruuts. Pidagu meeles need enese ülistajad et töölisest-klassil on nende jaoks hea malk walimis, mis nende enese ülistamise kontidest kord wälja uhub. Sga sõherdune häbenatus mida meie kurnajad toime panewad, kutsus meid weel rohkem ühinema.

-Meie kurnajad on kõik abindud tarwitusele wõtnud et töölisest-klassi ahelatesse juruda, nad katuswad kõik kookjuid läbi, mille külge meid meelitada.

Praegu pakkub walitsus laewade remonteerimist eraetteandjate kätte, katkudes sellega sadamatehaste streiki murda. Üks endine sadamatehaste meister on paari laewa töö oma peale kaubelnud, nad loodawad, — üks streikijad töölised lähe utesse kohtadesse tööle. Wase seda meie ei teel! Teadku iga töölise et kõik laewade remonteerimise tööd on boikotti alla pandud. Seda tuleb kõikidel Tallinna töölisest filmas pidada. Kõikide wabrikute töölised olge walwel et sadamatehaste töösid teil salaja ei tehta.

Meie oleme jõudnud streigi murranguni, kui meie jõuame nüüd wastu panna, siis on wõit kindel. Pidage meeles et walitsus tahab teiwadels laewade remonti lõpetada, ning suwel

nendega wäljamaa reisust ette wõtta, sest Wene tranfit lauba wedu pakkub head sissetulekut. Meie oleme walimis tööd tegema, kuid mitte ennem kui nõudmised täidetud. Kapitaaali la-waluse lained peawad langema töölisest sõhstunde kalju wastu puruks.

Seltfimehed, töölised ärge jääge loiuks, ärge unustage korjanduste toimetamist. Wõitlus ka-hagu endise elawusega sadamatehaste streigi ümber. Ükski töölise ärgu lastu streigi katka filmist!

Streigi ülewaade.

Sadama tehases streigib 500 töölise ümber, need on mehed kes endid millegist kohutada ei safe, waid oma nõudmiste juurde kindlaks jääwad. 4. weebruariil kui Sularise direktorid walitsuse käsil sadama tehaste streiki isle ja murda tahtsid, et oma töölisi laewaremont-töösid wägitwaldselt tegema sundisid. Töölised kes sadama tehaste streikivate töölisestega kõigiti solitaarsed, ei olind „herrade“ ettepanekuga nõus. Wõnda siis kestas kahes wabrikus streik ning mõlemad wabrikud on töölisest poolt boikotti alla pandud. Et töölisest meeleolu kindel siis on selle tagajärjel rahamehed wäga ärewusesse sattunud. Sest see on Cesti isefeiwuse ajaloois emmekuimata nali, töölised peawad kaks ja pool kuud nälgides oma kurnajatele wastu. See näitab et Cesti töölisest wastuhakkamise waim on kusunanud. Kodanline sypaajakirjandus rüuskab: enamajad mahawad Tallinnas streikivatele töölisestele kahetordsed palka. Töölised, kas kuulete mis sõnad kaulakuningad hirmuga endi hääletorudest arschina pikluse tähtega kogu maailmale pasundawad. Wõi on nad streikite promotseerimisele asunud, loodawad et kõikide wabrikute töölised tahawad kahetordsed palka teenida. Tehtu nad tõeks et ühele töölisele kahetordsed palka on makstud, — meie ootame walitsuse tõendust. Meie streikijad teatame et oleme walimis tööle asuma kui walitsus meie nõudmised täidab. Meie nõudmised on järgmised: Sadama tehastes 1) Kõik lahti lastud tööle tagasi wõtub, 2) streigipäewade eest palka maksta. Sularises: 1) Kõik töölised tagasi tööle wõtta, 2) boikotti all olewat tööd wägitwaldselt tegema ei sunni. Seltfimehed töölised, ärge laske endid lõugulastutawast kodanlusest kollitada Nemad on neljamiljonilise promotseerimise sünnitanud, noh, kahetordne päewapalk on endise huilgamise kõrwal alles tasane wärdja häälitsemine. Rendest sissetulnud markadest jatkub hädaste nälgjastele leiwamuretsemiseks. Paljud streigiwad ja müüwad oma wiimased asjad, nad on walimis kõik ohwerdama, et aga ülbet kapitalisti järele andmisele sundida. Kodanlus kahlustab töölisi, wist mõlgub neil mõtte pealuus et töölisest nõudmisi püsitiiksu-

dega alla suruda? Kuid meie teatame et nalg ei ole jõudnud meie rivadest läbi murda veel vähem seda püsivust ja seadust. Et mõju ka need "brogom'id" laskuvad "artileid" mida sopajoodikud "bohmelid" peaga ajalehtedes maha lajevad ladada. Mida rohkem teadlus ja sõjaid võigavad seda tugemini tuleb tööstisel ühineda. Kirge laske streigit kaitu siinist. Pidage mees et streit on sõda tööstiste ja mammona võistluse vahel, siin peab lahinguvälja takistat tarvitama, nimelt: tuleb alati oma waenlast teravalt silmas pidada. Meie seisame kindlustatud positsioonidel mis rajatud tööstiste ühistunde peal, kuna meie waenlaste keskel närvisus peitub, mis neid allaandmisele sunnib. Korjandusega algusest peale on sisetuluud 311,474 m. 15. Nii on antud järgmiselt: 1 korda — 337, 2 korda — 216, 3 korda — 145, 4 korda — 125, 5 korda — 62 ja 6 korda 23 tööstisele. Kui palju igalhele selle jätame saladust, sest muidu on karta Burri järgreite lahtilõiknisi!

Selitsimehed maal ja linnas, — korraidage jalamid korjandusi ja saate edasi ametiühisuste teistuvogule kes selle raha nälgijatele välja jagab. Kirge loote üksi kommunistide peale nagu seda kodanlus teeb, kommunistid ohverdarvad sellest vilestast paigast mida Eesti kodanlus maksab ni kui nii nälgijatele, — kuid see on vähe.

Organiseerige kohtade peal korjandusi!

Meie aga teame: alla meie ei wanni nälgiale ega ta püsivusele.

Elagu wõnnalik ühistanne, mis kurnajaid tabuhinnus hoitab!

M.

Kodusüda Tshehho-Slowakkias.

Doome Moskwa "Isvestijadest" selle marulise liikumise kirjelduse, mis detsembris Tshehho-Slowakkias puhkes, kuid alla suruti. See lehes külg Tshehho-Slowakkia proletariaadi klassivõitlusest on meile eriti huvitav sellepoolest, et selle võitluse oli tööstistamaja küsimus. Tallinna Saenu pangaherrade aset täidavad seal sotsiaaldemokraatiline partei vähemuse juhid, kes samasugused on kui "meie" Reich, Astid, Hellatid.

"See algas nii."

Kõigis töörahva parteides tekivad pahempoolsed. Tshehho-Slowakkia sotsiaaldemokraatia, millele üle 600.000 liiget on, läheneb pahempoolseks revolutsiooniliseks enamuseks (umbes 450.000 liiget) ja reformistlikeks, sotsialistlikeks vähemuseks. Ja sotsiaaldemokraatia pahem tiib võtab oma poolsohoidjate tööstiste abil oma alla Praaga tööstistamaja, fogu sotsiaaldemokraatiline partei elu keskoha. See andiski vähemlastele liitus kodanlusega asja sõjakaitu tööstiste vastu alata. Kodanlised kohtud mõistid selle maha vähemlastele.

1920. a. detsembril algul ütles riigi paberi faotuse komisjon emast paberiandmisest pahema tiiva häälekandjale "Krasnoje Pramo'le" ära; niisama ka teistele pahema tiiva häälekandjatele. Kuid need jatkuvad ilumist. Siitets konfiskeeritakse neid kaks-kolm korda nädalas, siis päeva tagant, lõpuks isegi igapäev. Miski asi ei aita. Waja oma kätte haarata tööstistamaja, kus lest-trükitööda on. Nii võtustavad vähem lasted. Kuid seda teha enne kohtu lõpulikku otsust ei paistnud neile füski mitte siunis.

Kuid ettekaane leidas ootamata. Pahema tiiva seltsimehed tegid wea. Nad heitsid detsembris tööstistamajast välja deputaadi Gummel-hansi, vähemlaste agendi, kes trükitöid juhatajaks oli ja tööd saboteeris.

Vähemlaste ninamehed kutsusid selle wea hästi ära. Nagu nõiakepi wälk hakkas nende käjul terve riigiparavaat töötama. Linnawõitlus jaadab suure poitseljalga trükitööda kinni pitseerima. Kuid tööstised võtavad politsei kivi-dega vastu ja see peesab nad gummilaantõukutega võitlusest. Areneb terve lahing tööstistamaja pära. Politseile tuleb sandarmide kall appi, kes täkkidega töötavad. Umbes 500 tööstise wastuhakkamisest wihafets tehtud sandarmi ja politseid võtavad reoolwrid välja ja lajevad ilka kaswawale sõjariistadeta rahwahulgale otse näkku. Mõimed sajad võetakse wangi. Üle mitmekümneme raskesti haawatud tööstise ja läbi pejetud sandarmi astub wõidurikkalt tööstistamajasse vähemlaste juht Remez kes kiiresti autos pärale jõudnud on. Politsei ja sandarmeeria asub riita ja paneb kae mütsinoka äärde.

Algavad kõiitide Praaga tööstiste demon-stratsioonid. Sotsiaaldemokraatia pahema tiiva keskkomitee, kes sandarmi täkkide abil tööstistamajast välja wifatud kutsus üleüldisele streigitile ja seab ka mõned poliitilised nõudmised üles: tööstuse kontrolli, mõisamaade ja kaewanduste sotsialiseerimise, bürokraatide walituse lahtumise.

Üleüldine streit hiiudisõna laguneb kiiresti üle terve Tshehho-Slowakkia wabartigi.

Praagas demonstreerivad juba järgmisel päewal mitu tuhat tööstist parlamendi ees. Sandarmid ja politsei lajevad neid. Tagajärgel on selle päewa kohta umbes 30 raskesti haawatud tööstist. Sel ajal hakkawad ka maakoondad liikuma. Kommunisti keskkoht — K l a d n o linn — läheb kõige eel.

Seal on kõik kaewandused seismas, kõiit pingid wabrikutes liikumata ja kõiit ahjud kustunud. Siiglamitingul walitakse Kladno revolutsiooniline komitee, selle kätte kõiit wõim kohapeal läheb. Kõlades walitakse kohalised revolutsioonilised komiteed. Kõiit wabrikud, kaewandused, mõisad on tööstiste käes. Kergesti võetakse sõjariistad kohalise garnisoni käest ära, kellest oja tööstiste poole üle läheb. Sõjariistad võetakse ka politsei ja sandarmide käest ära. Kasarmudes

ja walitsusafutustes on igalpool töolistepatrulid. Elekrijaam, gaasfabrik, weewärk, linna-wolikogu, post, telegraf, kõik lähed töoliste kätte ilma wastupanekuta. Naudteejaam on sõjariistus sõdaerandustöoliste käes. Tehakse 17—60 aastaste töoliste mobilisatsioon punktaardimärke.

Eladno eesujal tallitawad ka teised linuad. Pilsenis — vähemlaste pesas streikis mõni inhat. Kuid selle eest Brünnis jäi seisma kõik — tramwai, weewärk ja elekrijaam. Moraawa Ostrawis streigib suurem osa kaerandusi. Slo-wakkias laieneb streik iga tunniga. Ka siin wõitawad revolutsioonilised komiteed paiguti wõimu oma kätte.

Ametiühijused kuulutasid endid erapooletuks, faboteerijid tegelikult streiki. — Streikis umbes üks miljon töolist. Kuid andis emast tunda ettevalmistamatus, organiseerimatus, kehtkoha ja kogemuste puudus ja ifegi äraandmine. Kõik kodanluse juhid, vähemlased, rahvuslikud sotsialistid, edumeelsed sotsialistid, legionääride (sõdurite) tagurline osa, ja Saksa n. n. wäljakaitsewälalased — sõnaga, kõik töolisteklassi waenlased ja äraandjad kõigist kuuest rahwusest, mis Tšehho-Slowakkias elawad, ühinesid enda päästmiseks.

Juba teisel päewal kuulutas walitsus piiramiise seaduse wälja wabariigi üheseisikkumines maafomas. Telefoni ja telegrafi tarvitamine keelati ära. Häwitati kõik n. n. demokraatlikud wabadused ära.

Walitsusele truud sõjawäed, sandarmeeria, wäljakaitsealased njutasid maa üle laiali ajades streikjaid, wangi wõttes revolutsioonilisi komiteesid, maha lastes töolisi.

Eladnod läks forda alles peale selle ära wõtta, kui walitsuse lendurid alla wiskasid ajalehti teatega, et partei pahema tiirwa kehtkomitee streiki lõpetama kutsub. See oli 15. detš., siis oli ülewõim juba waenlaste poolt. — Rohkulus mõitis ainult sotsialäraandjate abil. — Töolised olid sunnitud taganema seijukohtadelt, kuhu neid liikus nende paendumata tahtmine wõidelda wõimu pärast. T. T.

„Ainuke ja tugew walitsus... Wenemaal“.

Jõud otsustab. Niikaua, kui imperialistidel lootust oli nõukogude walitsust Wenese sõjariistadega häwitada, püüdis nende sõnakunelik ajakirjandus kõigi oma harjunud alatute abindusega lugetates sellekohast meeleolu sünnitada ja alal hoida. Seda mööda aga kuibas nõukogude jälgealune kõwenes ja majandusline kriis kapitalistlikudel maadel itka raskemaks lähed, mis töörahwawalitsuse kätkestamise mõtte itka kaugeemale nihutab, sedamööda muutub ka ajakirjanduse toon, see imperialistlikkude püüete baromeeter. Sfeloomustaw on selles mõttes juhtkiri, mis Ameerika Ühisriikide rahwuslaste —

suurtapalistlikkude wabariiklaste — hääletandja „New York American“ nõukogude Wenemaa esitaja Martensi wäljasaatmise puhul awaldab.

Martensi wäljasaatmise otsuse tegi president Wilson, kes alles 4. märtsil walitsuseohjad Hardingi kätte annab. Selle sammude õigustamiseks rahwa ees lastis president Wilson töeministri Ben. Wilsoni (kes ühteagu ka peaministri kohusid täidab) ajalehtedele awaliku kirja saata, milles wäljasaatmise põhjusid ja Ühisriikide ning Wenemaa wahelorda käsitatakse.

See kiri annab „N. Y. American'ile“ asja Wilsoni sammude kõige karedamalt hukka mõista, ja nõukogude Wenemaa esitaja wäljasaatmist waleijamaaluseks tunnistada, mis Wilsoni ekslikte eelarwamistest sünninud. Ühisriigid olewat wiimasel ajal lahku läinud kõigist maadest peale Wenemaa ja Hiina. Ühisriigide piirid pidawat nüüd olema Wenemaa ja Hiinaga kindlaid sõbruseidemeid sõlmida. „Wilson aga — kirjutas leht edasi — teeb kõik, mis jaksab, et Wenemaaga tüli norida, kuna ta Wenemaad blooteerib ja Ühisriikidest wälja saadab Wenemaa esitaja, kes üle kahe aasta auwäärikiselt ja õiglaselt oma walitsust on esitanud, kuna Wahmetjew, kes siin olemas olemata walitsuse saadikuts oli, miljonid dollarid, mis ta Ameerika riigikassast sai, niisugusel wiisil ära raiskas, et seda nüüd kohus peab järele uuring. Martensi aga, kes ainuvalt Wenemaal tõeliselt olemasolewat ja pealegi tugewat walitsust esitab, on teotatud, taga kiusatud, ja saadetajele wiimaks maalt wälja. See on jedawõrd rumal jedawõrd ärarääkimata meeleolu, et seda enim hulumeele teoks kui terwearuga walitsuse ettemõeldud poliitikasammuks wõiks pidada. Sääb loota, et Wenemaal kannatus ja terwe mõistus meid sefelbuste eest päästab, sest Ameerikal on tingimata tarwis Wenemaaga kindlat sõbralikku wahelorda luua. Wenemaa wõib kindel olla, et aeg ligi on kus tema esitajad Ameerikas enam ei teotada ega neid wälja ei saadeta. Ameerika rahwas ei ole wastutaw oma praeguse walitsuse tegevuse eest.“

Et Ameerika kapitalistid nõukogude walitsust ka tänapäew nagu kass kaigast wihkawad, on seletamatagi selge; mis neid sõbrusest kõnelema sunnib, on arusaamine teerwamine, et nõukogude Wenemaa maailma poliitikas mõjuwaks teguriks on tõusnud ja edaspidi kahtlemata veel kõrgemale tõuseb, et temaga tõsiselt rehtendada tuleb, isearanis nende suurte rahwuswaheliste kokkupõrgete juures, mis juba filmapiirile kerkiwad.

Misjuguje kilplatilplijena kolab selle kõrwal meie päkapiku-poliitikatarlade ja ajakirjanduse tuulerüüklite kõik ja ilbe toon nõukogude Wenemaa „suhtes“; Parwa pealt nagu Krolowi koun, kes ennast härjast suuremaks tahtis puhuda ja — lõristi! lõhki läks.

Protestid W. W. Töölitemaja rekwi- sitsiooni lõpetamise asjus.

Rapla walla tööliste ühisuse.

Meie, Rapla walla tööliste ühifuse liikmed saame kindlasti aru, et Tallinna Ametiühifuste uulitsale heitmise W. W. poolt, tööliste organi-
satsioonide lõhkumist ja nende ühinemise võima-
luse ära võtmist tähendab.

Rapla walla tööliste ühifus avaldab W. W. Tallinna Ametiühifuste uulitsale heitmise asjus kõige waljumat protesti ja nõuab, et neile nende käesolew kogumisekohalt alles jäetaks.

Rapla walla tööliste ühifuse juhatusel nimel:

Esimees: J. Kuitthel.

Kirjatoimetaja: M. Haus.

Pärnumaa Oru walla maatöölise ühisuselt.

Meie, Oru walla maatöölise ühifuse töölistel avaldame W. W. kõige ägedamat protesti selle tooruse ja wägivalla vastu, mis ta on tarwi-
tanud R. T. N. Kiigikogu saadikute vastu Kiigikogus, kui ta kõigi Tallinna tööliste organi-
satsioonide vastu nende Töölitemaja rekwi-
sitsiooni lõpetamisega, mis mitte üksi Tallinna
tööliste, waid terve Eesti töölisteklassi uulitsale
heitmist tähendab.

Meie avaldame sooja tänu Tallinna ameti-
ühifuste Reiknõukogule, R. T. N. Kiigikogu
saadikutele ja kõigile Tallinna töölistele, selle
mehifuse ja wapruse eest, mida nad wõitluses
terwe Eesti töörahwafafude eest oma rõhujate
vastu on üles näidanud.

Meie hüüdsõna on: üks kõigi — kõik ühe
eest! Kõik linna ja maatöölised asutame omale
ühise wõitluserinna wõitluseks oma kurnajate
vastu.

Oru walla maatöölise ühifuse nimel:
Georg Abels.

Raasiku maatöölise ühisuselt.

Raasiku maatöölise ühifuse juhatus seis-
kõhta wõttes, endise Töö- ja Hoolekandeministri
otfufe üle Tööliste maja kõhta. Wõtab vastu
järgmise resolutsiooni:

Raasiku maatöölise ühifuse juhatus aval-
dab W. W. kõige waljemat protesti Töö- ja
Hoolekandeministri otfufe vastu ja nõuab,
et W. W. Töö- ja Hoolekandeministerium
otfufe Tallinna töölitemaja rekwiisitsiooni lõpe-
tamise asjus tühjaks tunnistataks.

Nimetatud juhatus, kohustab kommunistlikst
Tööliste Kiigikogu rühma ja E. Hef. Sots.
Tööliste partei Kiigikogu rühma rutulift seadufe

eelnõu fisse andma, et töölitemaja Laenu-pau-
galt wõõrandataks.

Esimees: Joh. Aug.

Sekretäär: T. Paimets.

Kassahoidja: J. Reinjon.

Tall. Korteriüürnikude Seltsi

eestseisus oma koosolekul 9-mal weebuaril f. a.
läbiarutates Töö- ja Hoolekandeministeriumi
otfust Töölitemaja poolt rekwiisitsiooni ära
wõtmise asjus, millest selgus et walitus oma
armetuses ei leia teisi abinõusi tööliste maha-
surumiseks, kui et nendelt nende ainukese afukoha
ja organiseerimise wõimalused ära wõtub.

Seda arwesse wõttes protesteerime meie
kõige waljumalt niifugufe walitfufe tegurwiift
wastu ja soowime ametiühifustele ja tööliste
organisationsioonidele jõudu! Jättata järelandmata
wõitlust wägivalla vastu.

Tamfon, Reinfeldt, J. Weisang,
Järw, P. Loma.

Sotsid Ungari Horthi rüütliid kaelustamas.

Et Eesti sotsid nii mõndagi korda oma hääle-
torus sellest juttu on teinud, nagu saadaks Horthi
walitus Ungarias ennetuulmataid weretööd töö-
liste kallal korda jne. seda on neist küll kõik
juba tähelepandnud.

Meie oleme seda alati allakriipsutanud, et
see tõesti nii on, kuid meie oleme ka weel juure
lihanud, et sotsidel selle üle põhjust ei ole kade
olla, sest et nemad Ungari Horthist palju taha
pole jäänud.

5. weeb. f. a. wõtsid koodijaani targad neit-
sid Tartus Ungari Horthi rüütliid M. Jungert'i
pidulikult vastu, et wennalikult oma wõitusest
töörahwale üle joowastawaid ifamaalift laulusid
laulda, kaelustada ja musutada, nii kuidas seda
Rootsi kuningas Mannerheimiga sadama fillal
tegid, kui wiimane pärast weretööd „kuninglikule
wõõrusreisule“ läks.

Tartus lasid nüüd Sotsid üsna awalikult
wälja paista, et Eesti sotside ja Ungari Hort-
hide wahel tattedamata sõpruse side on, loomu-
likult siis ka ühfugused püüded. Nii toman-
deeriti sots W. Ernits Ungari Horthi rüütliid
kaelustama ja juudlema, et mitte koodijaani
neitsidest maha jääda; kes ka truilft oma tohu-
seid täitis ja kõne pidas millest tõsine armastus
tema kõige suuremas ulatuses wälja paistis.

Dotame millas „Sots“ jälle sõna wõtub
ja Ungari weretöödest mõned pisjarad paberile
määrüb, siis saame talle awalikult küsimused ette-
panna: misfugufed õpetused teie Ungari mõrt-
fukate saadikule andsite oma saadiku Ernits

läbi? ja misjughused näpunäited saite nende poolt?

Kes julgeb veel kaelda, et meil Ungari töölisklassi veristajate kaasklased — südamesebrad puuduvad?

P. Pippar.

Töölise elu.

Wäljawõtte tööia töölise koosoleku protokoolist 9. weeb 1921 a Töölistemajas.

Päewakorras oli lokanti küsimus.

Koosoleku avas Kesinõutogu esimees J. Wanjaja; ja tegi ülevaate lokantide käigust; tähendades, et streikijaid töölisi terve Eesti töölisklassi toetab.

Enna võtavad veel palju koosolejatest, kes kõik allakriipsutatavod et käesoleval ajal just Wälitjus Eestiis lokantiisid organiseerib, kes sel teel tööia töölise arvu kasvatada tahab, et siis tarbetorral streigi lõhkujaid võtta ofeks. Koosolek võtab järgmise resolutsiooni üheks häälel vastu:

Meie loiku tulnud Tallinna tööia töölised oma koosolekul 9. weeb. 1921 a. ära kuulates aruandeb lokantide asjus, teame et Wabariigi Wälitjus sühikindlalt lokantiisid elule on kutsunud, et sellega nälgivate töölise arvu kasvatada ja streigimurdjaid sigitada.

1) Protesseerime kõige wäljemalt Wabariigi Wälitjuse teguwitfi vastu.

2) Nõuame tööd kõigile lahtilastud töölisele lähewõrselt kõikide töölisega töörohkse järele.

3) Nõuame et Wabariigi Wälitjus, kõigile nendele töölisele, kes lokanti tagajärjel ilma tööta on jäänud nende päewade eest täieliku päewapalga wälja peab maksma.

„Umarise“ tehase streigi asjus leidis koosolek et „Umarise“ seltsimehed öieti on tallitunud, kui nad mitte sõdamatehaste streigi lõhkujateks et hakkunud. Otsustati „Umarise“ streikijaid töölisi materjaalikselt toetada.

Meeleolu on kõigil hea. Koosolek lõppes Internatsionaali lauluga, mille ains kõik püsti tõusid.

Koosoleku juhataja: S. Laiõunpuu.

Protokoll kirjutaja: S. Nooberg.

Sotsid saunas.

14. jaanuaril s. a. pidasid Wäljandi maakonna töölised konferentsi, millest ka sotsid, need kodanuse hoomikoerad Wain'iga eesotjas osa wõtsid. Wain'ile teeb peawalu, et Wäljandimaa töölised enam tema eratonna „waimude“ bemootraatlisest kunstist lugu ei pea, ega nende lohkuleppest ja koostõdamisest kodanusega ei taha kuulda.

Wäljandimaa töölised teawad, et kodanuse lohkuleppest senitaua hoolib, kui tarwis wõimud

kindlustada. On see kindel — jaab töölise kodanusest püffirihma kinnitamise wabaduse.

14. jaanuaril peetud tööliseühijuste konferents näitas veel kord töölisele, et paerlise lohkuleppe alusel töölised kuuagi oma seifitorra parandamisest midagi torda saata ei suuda, kui puudub töölise hullade organiseeritud toetus.

Mulku aasta walmistajid sotsid põllutöölise tööaja ja palgaolud korraldamise seaduse.

Willeks?

Wälitjogu walmistel sai see töölisele teatawaks, kui sotsid seletasid — põhjeadus, maaseadus ja põllutöölise tööaja ja palgaolude korraldamise seadus — need seadused peawad meie partei tegevuse awalajatena hulladele näitama, mida meie töölisklassile oleme annud. Nende seadustega toetisid sotsid walmistel pugaft teha, kuid kullusid häbistawalt läbi.

Linnawolikogu walmistel Wäljandis said sotsid haledaste liina. Miks? Sellepärast, et sotsid linnawolikoguses kaitsesid kurnajate, kuid mitte töölise huwitfid. Nad tunnistasid et seda awalikust. Mii paistaw igalpool sotside partei tegevuse „awalbajana“ — kurnajate teemine.

Sotsid ei wõi mitte teadmata olla, et Pärnu- ja Wäljandimaa, kus põllumeeste lohud riigikogu walmistel kige rohkem hääli saidwad, just ühe tähepaabitsa järel otsustati esitajad segakomisjonidesse mitte wälida. Sotsid on ylim neid põhjaseid küsitada, mis hallharantide julguse ja kogu andsib ja annawad segakomisjonist mitte tunnistada, sest et sotsid ise oma poliitikaga, lastes töölisi tappa ja wangiutada, kodanusele selle wõimu kätte on mänginud. Sotsid ei ole tarwis põhjaseid wõida. Meid põhjaseid tunneb maatöölise oma turjal. Kui sotsid nõud riigikogus opositsiooni jätid, et Selwatti kaatide läbi kaotawid töölise ajalubust tagasi wõita, siis palustab see nende häbistawat jaherdamist kodanusega, mis töölised maal wiletusesse heitis. Kas wõhendum see nende, partu, kui nad need asjaolud peapeale keerawad, siis „neetud kommunistide“ kaela weeretawad, kes sotside tegelastele kallale tungida, nelle töölisklassi äraandmisest ette heita.

Kuid maatöölised tunnewad elu rohkem, kui tsariaegne ihuaitsewäe ohwitser ja teewad wastawad otsused.

Wäljandimaa töölise esitajad ütlesid Wain'ile jundas ja Wain jäi wait. Ta wakis lohud konferentsi aja.

Nüüd tuleb Wain Tallinna ja räägib — kommunistid on peremeestele liiga teinud, et need jäänud segakomisjonides eemale.

Miks sotsid ei nõua, et peremehed saatsid seaduslikule wastutusele wõetud seaduse mitte-täitnise pärast!

Et, nad nõuawad lohkuleppet!

Itta nõnda. Põllumeestele õigus. Elagu põllumehed! Masha kommunistid!

Töblised ütlevad aga teile, „puhtabele“ ehk „mustabele“ jotsidele igalpool: juudas!

Wihjandimaa töölistes olid esimesed, kes niisugustele kodanlikele hoovikoertele jalahoobi andsid. Müüd läheb libu kodanlikele huumata, et maatöblised teevad põllumeestele liiga.

Maatöblised pange jeda tähele. Paljudes maafondades lähewad müüd töblised hallparunitega riid riira wõitu wõitlusele. Näeme, kuidas jotsid jeda wõitlust toetawad. Maha jotsid!

Elagu selge ning kawakind! Klassiwõitlus. Maatöbliline.

Tarturi.

Gotsid ja Depiutatsioonid.

Gotsid kuulutafid, et nemad on „Klassiwõitluse partei“. Nii seisid see must walge walimiste platvormil. Seba oli ainult walimisteks tarwis, aga tegelikult elus on nad töblisestklassi äraandjate partei. Nii oli see enne, ja nii jääb see ka igaweste, kuni see partei, kas wõi kolmest nimelest koossejab.

Witlik näitus, kuidas jotsid „Klassiwõitlust“ peawad.

Tartu ametiühfuste testnõutoguga koosolek 3. weebriaril, arutusel kuni kuni 75% palgafõrgendus, mille pärast karwa pealt Tartu „Kommunistiline riigipõre“ oleks toime pantud. Gotsid said õigel ajal jaole ja patrulid ilmusid nullitafetele, siis jäi „põre“ tulemata.

„Postimees“ awaldab müüd jelle eest jotsidele liitust, kes suuri waewa näinud, et kommunistri järele lõhuawat otsust munta. Sa jotsid muntid otsuse.

Arwanete järele wabrikutes, oleks umbes poolest töblised selle poolest et 75% palgafõrgenduse juure jääda ja oma nõudmist streigiga toetada... Paljudest kohtadest puudusid teated, mis oletada lasseb, et enamus 75% palgafõrgenduse poolt hääletas.

Gotsid tegid ettepaneku, et töblistel täiesti tuleb loobuga 75% palgafõrgenduse nõudmist ja paluda wabrikantide ühifusti wanade palganormide järele lepituskotta läbirääkimistele tulla.

Waieldi ja sõeluti hull aega selle küsimuse kallal, kas iffa „paluda“ wõi mitte. Wõimati oisustati töblisemõisari läbi wabrikantide ühifusele teadaanda, et wiimane tulgu ametiühfuste testnõutoguga palga asjus läbirääkimata, diplomaatiliselt waitides igasugustest profsentidest.

Uga nagu teifel päewal selgus tõrgub wabrikantide ühifus üleühtse ametiühfuste testnõutoguga läbirääkimast. Tingiwad nähtawaste weel, et testnõutoguga ennat täielikult wabrikantide ühifusele alla annats.

Tartu töblised! Miks lasete oma ametiühfuste testnõutoguga nii moodi alandada.

Kui ühifuta ametiühfuste esitajad tõeste nõnda pehme selgrooga on, mis kord ette, kord

taha poole annab kõigutada, siis ei tohi meie töblised jeda omegi lubada.

Kui meie nõrgad oleme, et ei jõua streigiga oma kümme kord digustatud nõudmist toetada, kui meie seas weel palju kõhklejaid leidub, kes igasuguseid promofatsoonilisi jutte usuwad, siis lihtsane oma nõudmistes edasi, organiseerime, korraldame omi ridasi, arutame läbi ja siis alustame uueste.

Gotside ettepanek wabrikantide ühifusti paluda lepituskotta läbirääkimistele ja maha jätata oma nõudmist, see on töblisestklassi äraandmise ettepanek.

Meie esitajate kohus oleks olnud jeda ettepanekut wääriliselt hinnata ja jotsid ühes oma ettepanekutega koosolekult minema kihutada.

Tartu töblised hoitte oma testnõutoguga proletariit ühifust jeda nõudke oma esitajatest töblisestklassi huroidest arusaamist. —II.

Tartu kupeldajad.

Maafondamõnõutogude walimiste platvormis üleskustes häälewad jotsid: „Maha kommunistid ja ifeseiswad jotsialistid!“

30. jaanuaril oli „Wanemuises“ herifogipartei poolt korraldatud koosolek, kus ka jots proua Kurs-Oleff ülesse astus. See proua teatas seal, et nemad, j. o. jotsialdemokraadid „enem kommunistidega, kui need kodanlastega ühes lähewad.“

Sälle etendawad jotsid kupeldaja oja töblispettes. Proua Kurs-Oleff on kodanlike naisliidu juhatusel liige ning wiimasel naisliitlaste kongressil, kui Tartu naisproletaarlastes teatasid, et neil ühifit ei ole kodanlastega, oli see jotsialdemokraatiline kohwitante kindlal arwamisel, et naeste seas klassiwahefi ei olewat.

Kas arwab see tante müüd, et Tartu proletaarlastes ehk siiski uskuma hakkawad, just kui oleks ka tema kommunistide poolehoidja? Maalutame selle jotsialdemokraatlise kupeldaja järjekordse töblisest nõrgutamise katse kinni: Tartu linna walimistel ei ole kommunistliit nimekirja mitte ja selle pärast on jotsialdemokraatlisel proual armastus tärkanud kommunistide wastul Tulge, proua Oleff, Tallinna ja hääle ka siin walimiskoosolekul, ei — enem kommunistid kui kodanlastes. Siin ütleb teile iga töbliline, et teie waliku kommunistide ja kodanlike wahel juba siis tegite, kui Rei Gelsingift abi tooma sõttis!

Tartu naisproletaarlastes kihutagu see edwistaja prouate oma juurest minema, kui ta ilmuks teile jälle seletama, et klassiwahefi ei olewat ehk et ta nõus olla kommunistidega ühes minema. Säagu neeb prouad oma kohwitutesse. Proletaarlastes, wiistage nad oma koosolekul wälja!

Mittetartlane.

Tallinna Ametiühisuste Kesknõukogu
orr Idab pühapäeval 13. weebr. s. a.

Suure

Toorahiwa koosoleku

„Grand Marina“ teatri ruumides.

Päewaford:

1. Koosoleku juhatusel valimine.
2. Tallinna linnavalimiste nimekirja kinnitamine.

Koosoleku algus kell 10 hommikul.

Kõikide ametiühisuste juhatusete ja liikmete
ilmumine tingimata tarvilik.

Tall. Ametiüh. Kesknõukogu.

Tallinna puutöölise ametiühisus
paneb pühapäeval 13. weebr. s. a.

„Waltwaja“ ruumides W. Pärnu mt. 31.

Pidu-õhtu puudust lamatawate
ühisuse liikmete toetuseks toime.

Estawa:

1. Muusia. 2. Kõne flm. K. Kuuski poolt
3. Näitemäng, Ruttoffi 3 waatusline draama

„WASTU WETT“

Lõpuks tants. Kaartimüüt, Ameerika oksjon, lilled, konfettid jne.

Piletide hind ühes linnamaksuga 38 mtk.
Pidu toimefond.

Eestimaa Ehitustöölise Liit.

korraldab pühapäeval 13. weebr. s. a.

KONTSERT MIITINGU

Töölistemajas S. Karja tän. 18.

Miiting on pühendatud Isborski wereidõ ohwrite, endiste Liidu tegelaste smste. M. Koolmeistri ja M. Schmidt'i mälestuseks. Ohwrite päewapiltide ülespanemine Töölistemaja suurde saali.

Kõnelewad: A. Tannebaum, H. Allik ja J. Alliksoo. Algus kell 4. p. l.

Juhatus.

Wastutaw toimetaja: Jüri Piwas.

Tall. Ametiüh. Kesknõukogu muusikakoor
korraldab pühapäeval 13. weebr. s. a.

PIDU ÕHTU.

„Ürnaku“ Seltsi ruumides W. Tartu mt. nr. 21. Sega-eeskawa. Lõpuks tants. Algus kell 7 õht. Lõpp kell 1 öösel.

Juhatus.

Tallinna Nahatöölise ametiühisus

korraldab laupäeval 12. weebr. s. a.

„LOOTUSE“ seltsi ruumides

Pidu-õhtu

Sega eeskawa ja muud lõbustused.
Tants. Algus kell 8 õht.

Juhatus.

Ü. E. Noorproletaarlaste ühing

korraldab keskpäeval, 16. webruaril sel aastal

„Waltwajas“, W. Pärnu maanteel nr. 31.

Pidu-õhtu

Estawa:

- 1) Kõne „Utopistid“ Duau; Saint-Simeon; Furrier Kõneleb fms. A. Sommerling.
- 2) Diwertisement — Deklamatsioonid:
 - 1) Nm — mm — mm. Uueima wafarad.
 - 2) Rewolutsioon. Wabrikus. U. Kivikas
 - 3) Anarkiline pöörs Barbarus
 - 4) Noored D. Kullerkupp
 - 5) Meie läheme. Wõitlus laul Ed. Juhani Wiini poolt. — Soolo laul.
- 3) „Uuenääd“ Nähamäng 1. waatuses.
- 4) Näli „Surnute kättemaksmine“ Kitzberg

Lõpuks tants, Amori post, konfetti, margid, postkaardid jne.
Algus kell ½ 8 õhtul, lõpp kell 2 öösel.

Pileti hind 35 marka.

Juhatus.

Tall. Nõelatöölise ametiühisuse

Aasta

Peakoosolek

saab ära peetud teisipäeval 15. weebr. s. a. kell 6 õht. Töökõllemajas suures saalis. Kõikide liigete ilmumine tarvilik.

Wärkus: Kui määratud ajaks tarwilikku arwu liikmeid kokku ei tule, siis peetakse järgmine koosolek sealsamas pool tundi hiljem ära, mis kokkutulnud liikmete arwu peale vaatamata otustamisesõimuline on.

Juhatus.

Wäljaandja:

Tallinna Ametiühisuste Kesknõukogu.

Tallinna Eesti Kirj.-Oh. trükikoda, Pikk tän. 2.